

Claudia Dobre

Gramatica limbii franceze

- nivel intermediar -

 Booklet

CUPRINS

Grupul nominal	3
Substantivul	3
Articolul	13
Adjectivul calificativ	20
Adjectivul numeral	30
Adjectivele și pronumele posesive	36
Adjectivele și pronumele interogative	38
Adjectivele și pronumele demonstrative	42
Adjectivele și pronumele nehotărâte	44
Pronumele personale	50
Pronumele personale reflexive	56
Pronumele neutru <i>le</i>	57
Pronumele <i>en</i> și <i>y</i>	58
Pronumele relativ	62
Verbul	66
Verbe tranzitive și intransitive	66
Verbele impersonale	67
Verbele auxiliare și semi-auxiliare	68
Modurile și timpurile verbului	71
Indicativul	72
Imperativul	89
Condiționalul	91
„ <i>Si</i> ” condițional	94
Subjonctivul	96
Infinitivul	104
Participiul	107
Gerundivul	109
Participiul trecut	110
Diatezele verbale	115

Cuvintele invariabile	117
Adverbul	117
Prepoziția	123
Conjuncția	128
Interjecția	130
Tipuri de fraze	131
I. Fraza declarativă	131
II. Fraza imperativă	131
III. Fraza exclamativă	132
IV. Fraza interogativă	133
Fraza negativă	137
Emfaza / Fraza emfatică	138
Discurs direct – discursul indirect	139
Bibliografie	141

Substantivul (Le nom)

Grupul
nominal

Substantivele pot fi împărțite în:

- **substantive comune (des noms communs):** *le courage, l'école, la ferme, l'enfant, la fille, la ville, l'ami.*
Dans notre rue, il y a des maisons traditionnelles et beaucoup d'arbres.
- **substantive proprii (des noms propres):** *Pierre, Normandie, Roumanie, Loire, Alpes, Danube, Atlantique.*
La Seine est un fleuve qui arrose Troyes, Paris, Rouen et Le Havre.

Din punct de vedere al înțelesului, substantivele comune pot fi clasificate în:

- **substantive concrete:** *le stylo, le chat, le livre, l'enfant, le tapis;*
- **substantive abstracte:** *l'amitié, la joie, le travail, la vivacité;*
- **substantive individuale,** care denumesc ființe sau lucruri izolate: *le livre, le jardin, le garçon, la pierre, la blouse, la femme, l'homme;*
- **substantive colective,** care exprimă un ansamblu de ființe sau de lucruri: *la foule, la troupe, le tas, le troupeau, la famille;*
- **substantivele animate:** *le chat, le chien, l'élève, l'enfant, l'oncle;*
- **substantive inanimate:** *le bureau, la classe, la porte, le ballon.*

Din punct de vedere al formei, distingem:

- **substantive simple:** *la table, la lune, la gomme, le soleil, le cousin;*
- **substantive compuse:** *le portefeuille, l'arc-en-ciel, le brise-glace.*

I. Genul substantivelor comune

În limba franceză există numai două genuri: **masculin** și **feminin**.

Substantivele care denumesc ființe respectă, în general, genul natural. În celelalte cazuri însă, în absența articolului sau a unui alt determinant, genul este destul de dificil de identificat. În ciuda numeroaselor excepții, există câteva reguli generale, care permit stabilirea genului substantivelor comune.

În general, sunt de gen masculin:

- substantivele a căror terminație este unul dintre sufixele:
 - age** (*le courage, le mariage, le fromage, le visage, l'orage, l'ouvrage*);
 - as** (*le bras, le repas, le tas, le matelas, le lilas*);
 - al** (*le journal, l'animal, l'arsenal, le final, le terminal, le récital*);
 - eil, -euil** (*le soleil, le réveil, l'œil, le fauteuil, l'écureuil, le deuil*);
 - ament, -ement** (*le médicament, l'appartement, l'événement*);
 - er, -ier** (*le boulanger, le boucher, le fermier, l'ouvrier, l'encrier*);
 - in, -is** (*le matin, le jardin, le lapin, le colis, le gâchis, le logis*);
 - isme** (*le classicisme, le communisme, l'optimisme, le capitalisme*);
 - oir** (*le couloir, le miroir, le présentoir, le devoir, le parloir*).
- substantivele terminate în vocala **-a** (*le camélia, l'agenda, l'opéra*);
- substantivele care denumesc arbori (*le sapin*), metale sau corpuri chimice (*le cuivre*), limbi (*le français*), zilele săptămânii (*le lundi*), punctele cardinale (*le sud*), lunile și anotimpurile (*le mai, l'été*).

În general, sunt de gen feminin:

Grupul nominal

- substantivele care au terminația:

-ade (la limonade, la façade, la parade, la baignade, la rigolade);

-aille, -eille (la bataille, la volaille, la trouvaille, la bouteille, la corbeille);

-aison (la raison, la maison, la combinaison, la terminaison, la saison);

-ance, -ence (la chance, la confiance, l'alliance, la présence, l'absence);

-ée (la vallée, la journée, la fumée, la matinée, l'arrivée, la destinée);

-erie (la charcuterie, la boulangerie, la chevalerie, l'épicerie, la confiserie);

-esse, -ette (la faiblesse, la jeunesse, la richesse, la cigarette, la serviette);

-ie (la jalousie, l'envie, la maladie, la sympathie, la philosophie, la chimie);

-ise (la franchise, la gourmandise, la chemise, la surprise);

-tion, -sion, -xion (la nation, l'accusation, l'excursion, la réflexion);

-té (la bonté, la beauté, la liberté, la charité, la qualité, la fierté);

-ude (la solitude, la certitude, l'habitude, l'attitude);

-ure (la lecture, la conjoncture, la nature, la lecture, l'écriture, l'ouverture).

- substantivele care denumesc științe (la physique, la chimie), arte (la danse, la peinture), sărbători (la Saint-Nicolas).

Aceste reguli sunt orientative. Există numeroase excepții, ceea ce impune consultarea constantă a dicționarului.

Formarea femininului prin derivare de la forma de masculin

Regulă generală: masculin + e	<i>un ami – une amie; un fiancé – une fiancée; un cousin – une cousine; un rival – une rivale; un ours – une ourse.</i>
--	---

În alte cazuri, formarea femininului antrenează și alte modificări ortografice și fonetice.

Cazuri particulare (I)

dublarea consoanei finale	an → anne	<i>un paysan – une paysanne</i>
	at → atte	<i>un chat – une chatte</i>
	el → elle	<i>un criminel – une criminelle</i>
	en → enne	<i>un citoyen – une citoyenne</i>
	et → ette	<i>un cadet – une cadette</i>
	on → onne	<i>un champion – une championne</i>
schimbarea consoanei finale	ot → otte	<i>un sot – une sotte</i>
	c → (c)que	<i>un Turc – une Turque un Grec – une Grecque</i>
	f → ve	<i>un sportif – une sportive</i>
	p → ve	<i>un loup – une louve</i>
schimbarea vocalei precedente	x → se	<i>un époux – une épouse</i>
	(i)er → (i)ère	<i>un écolier – une écolière un boulanger – une boulangère</i>

Observații: Regula dublării consoanei finale are un caracter orientativ, întrucât prezintă numeroase excepții: *sultan – sultane; candidat – candidate; avocat – avocate; manchot – manchote; dévot – dévote.*

Cazuri particulare (II)

schimbarea sufixului sau un sufix special	-e → -esse	<i>un prince – une princesse</i>
	-eur → -euse	<i>un danseur – une danseuse</i>
	-teur → -trice	<i>un acteur – une actrice</i>
	-eau → -elle	<i>un jumeau – une jumelle</i>
disparația sufixului	<i>un canard – une cane; un dindon – une dinde</i>	

Excepții:

- Anumite substantive cu terminația **-teur** (mai ales cele derivate de la un verb cu același radical) formează pluralul în **-euse**: *visiteur – visiteuse*;
- Substantivele cu terminația **-eur** derivate din comparative latine respectă regula generală: *mineur – mineure; supérieur – supérieure*;
- Unele substantive formează diferit femininul: *duc – duchesse; héros – héroïne; tsar – tsarine; favori – favorite; dieu – déesse; serviteur – servante*.

Substantive cu aceeași formă pentru ambele genuri

În acest caz, articolul sau un alt determinant indică genul: *un / une touriste; un / une élève; un / une adversaire; un / une cycliste; un / une enfant*.

Substantive cu forme lexicale diferite pentru cele două genuri

- grade de rudenie: *le père – la mère; le frère – la sœur; l'oncle – la tante*;
- diverse persoane, mai ales în relație de cuplu: *l'homme – la femme; le garçon – la fille; le roi – la reine; l'empereur – l'impératrice*;
- animale: *le bœuf – la vache; le coq – la poule; le cerf – la biche*.